

Huvudman

Waldorfföreningen Martinaskolan ekonomisk förening
Org.nr 716444-9576
styrelsen@martinaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Martinaskolan i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Waldorfföreningen Martinaskolan ekonomisk förening att senast den **28 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolans arbete mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Waldorfföreningen Martinaskolan ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Waldorfföreningen Martinaskolan ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Skolans arbete mot kränkande behandling

1. Se till att upprätta en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året, samt en redogörelse för hur de åtgärder som avsetts att påbörjas eller genomföras under föregående år har genomförts. (6 kap. 8 § skollagen)
2. Se till att skolans plan mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av skolans elever. Av huvudmannens redovisning ska framgå på vilket sätt eleverna medverkat. (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser trygghet och studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:8682) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Martinaskolan i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Martinaskolan följer gällande bestämmelser om trygghet, studiero samt skolans arbete mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorer samt observationer i verksamheten i samband med ett oanmält besök på skolan den 24 och 25 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, ordningsregler samt anmälningar och utredningar avseende kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skolans arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling (kallad likabehandlingsplan). Planen reviderades i augusti 2025 och innehåller bland annat rutiner vid kännedom om upplevd kränkande behandling och en beskrivning av skolans organisatoriska arbetssätt för att främja likabehandling, där bland annat skolans demokratiarbete beskrivs.

Rektorerna uppger i intervju att likabehandlingsplanen revideras årligen och enligt lärarna arbetar de med planen varje terminsstart. Rektor beskriver att planen är ett utvecklingsområde och att de till exempel skulle kunna fånga upp resultaten av trivselenkäten och koppla det till planen. Eleverna berättar i intervju att de inte har kännedom om skolans likabehandlingsplan. Lärare uppger att eleverna har fått planen presenterad för sig, men eleverna har inte varit med i arbetet med planen. Enligt rektor är elever inte med i framtagandet av planen, men de pratar om trygghet och studiero på klassråden.

Elever, lärare, elevhälsa och rektorer beskriver att det förekommer kränkningar på skolan. Lärare och rektorer uppger att de har ett fungerande system för att hantera och anmäla kränkningar. Rektor anmäler kränkningarna vidare till huvudmannen. Elever upplever att det är många vuxna ute under raster men att det händer att lärare inte alltid agerar när det uppstår en konflikt. Lärarna uppger att de tar sig tid att agera när det sker kränkningar, och att de sedan gör anmälan så snart de har möjlighet. Oftast hinner de göra anmälan samma dag som händelsen inträffat. Lärare berättar också att lärarna gör mycket kring eleverna som andra elever inte får kännedom om eftersom de har tystnadsplikt. Elevhälsan beskriver att det finns en samsyn kring vad som utgör kränkande behandling och att all personal agerar vid kränkningar, men att det inte alltid finns tid för att göra en anmälan. Även rektorerna beskriver att det finns en samsyn kring vad som utgör kränkande behandling och berättar att personalen agerar när det förekommer kränkningar. Enligt rektor är det viktigaste att de agerar och tar kontakt med föräldrar när det inträffar kränkningar, och ibland kommer själva anmälan i ett senare skede. Rektor uppger att hen inte får kännedom om alla kränkningar som inträffar, men kan inte se att lärare skulle blunda för något de får kännedom om.

Skolinspektionen har tagit del av dokumentation avseende sex kränkningsärenden, där det framgår att omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna har utretts och att det har vidtagits åtgärder i de fall det krävts. Det framgår också att rektor informerats och att huvudman tagit emot anmälningarna.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 7 § framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att planen mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Vid en genomgång av planen mot kränkande behandling framkommer att planen saknar en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Det saknas även en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Detta är en brist. Vidare framkommer i intervjuer att eleverna inte har medverkat i arbetet med att ta fram skolans plan mot kränkande behandling eller med att följa upp och utvärdera planen. Även detta är en brist som skolan behöver åtgärda.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande att anmäla och utreda kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Waldorfföreningen Martinaskolan ekonomisk förenings verksamhet vid Martinaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolans arbete mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Waldorfföreningen Martinaskolan ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Flera elever berättar i intervju att de känner sig trygga i skolan, medan några elever säger att de inte känner sig trygga. Lärare, elevhälsa och rektorer uppger att eleverna generellt är trygga i skolan, men att det finns elever som upplever otrygghet. Lärare och rektorer ser att eleverna är tryggare nu än tidigare.

Flera elever uppger att de kan koncentrera sig under lektionerna men det händer att de blir störda av andra elever. Lärare, elevhälsa och rektorer uppger att studieron på skolan är varierande och att det kan vara jättebra i vissa klasser och sämre i andra. Studieron har dock blivit mycket bättre jämfört med förra året.

Förebyggande arbetet för trygghet och studiero

Rektorer, lärare och elevhälsa uppger att skolan genomför enkäter en gång per år för att följa upp elevernas trivsel och använder resultaten av enkäterna för att arbeta förebyggande med elevernas trygghet. Rektor beskriver att skolan har ett fungerande samarbete med externa aktörer och skolan arbetar även aktivt med att komma till rätta med en tystnadskultur som funnits på skolan. Lärare och rektorer uppger att de arbetat mycket med rastvärdsschema för att öka tryggheten på skolan. Elevhälsan berättar att de arbetar med studieron på olika sätt och att det arbetas mer i vissa klasser där studieron är sämre. Rektor uppger att elevhälsan är delaktig i arbetet kring studiero och att alla lärare har schemalagd kollegial dialog varje vecka, där tanken är att de bland annat ska prata om trygghet och arbetsro i klassrummet. Skolan har en tät bemanning med två lärare i varje klassrum. Rektor upplever att det finns ett nära samarbete med huvudmannen när det kommer till att jobba med trygghetsfrågor.

Ordningsregler

Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler. Eleverna uppger i intervju att de känner till skolans ordningsregler, men att de inte varit delaktiga i arbetet med reglerna. Elever berättar att de pratat om ordningsreglerna i elevrådet. Enligt lärare kan eleverna ta upp ordningsreglerna vid elevråd och klassråd. Även rektor bekräftar att ordningsreglerna tas upp i dessa forum, men att det är rektor som bestämmer reglerna.

Rutiner för samt användande av mobiltelefoner med mera

Av skolans ordningsregler framgår att mobiler och smartklockor lämnas in varje morgon och återfås vid hemgång. Skolinspektionen har vidare tagit del av skolans mobilpolicy. Dokumentet innehåller bland annat riktlinjer för hur omhändertagande av mobiler ska gå till och hur mobilerna återlämnas till eleverna. Elever, lärare och rektorer beskriver i intervjuer att mobiler lämnas in och att mobilerna sällan utgör något problem. Under de lektioner som Skolinspektionen närvarat vid har inga mobiler observerats.

Upprepat ordningsstörande beteende och disciplinära åtgärder

Elever och lärare berättar att det ofta är samma elever som upprepat stör ordningen under lektioner. Lärare uppger att det görs olika anpassningar för dessa elever och att de pratar om det i kollegiet eller med elevhälsoteamet. Rektorerna uppger att det genomförs utredningar avseende elever som upprepat stör och att arbetet tillsammans med föräldrarna intensifieras kring de elever som upprepat stör ordningen.

Rektor uppger att det inte vidtagits några disciplinära åtgärder på skolan sedan år 2022 och rektor upplever att personalen är medvetna om vad som gäller när det kommer till att vidta disciplinära åtgärder. Det händer att elever får lämna klassrummet, men då är det fråga om att eleven behöver en paus, inte att eleven visas ut. Elevhälsan bekräftar att vissa elever har ett behov av paus och att det då finns en överenskommelse gällande det.

Anmälan till socialnämnden

Rektor uppger att skolans personal har kännedom om att de vid oro för en elev ska göra en anmälan till socialnämnden. Skolan har en struktur för detta och vid behov kan personal få hjälp av elevhälsan för att göra anmälan.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på

skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av 5 kap. 4 a § skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket.

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår det att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7-23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Av 29 kap. 13 § skollagen framgår att huvudmannen och den som är anställd i verksamheten ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör

barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Av 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) framgår att yrkesverksamma på skolor är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att eleverna på Martinaskolan i stor utsträckning är trygga och att studieron i huvudsak är god, även om det finns elever som upplever otrygghet och att studieron kan variera. Skolinspektionen konstaterar att skolan bedriver ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero.

Skolinspektionen konstaterar också att skolan har ordningsregler som beslutats av rektor. Ordningsreglerna har behandlats vid elev- och klassråd och eleverna har därigenom medverkat i arbetet med ordningsreglerna, även om flera elever upplever att de inte varit delaktiga i arbetet med reglerna. Skolan har skriftliga rutiner för hantering av mobiler och det har inte framkommit att mobiler används i undervisningen på ett sätt som inte är förenligt med skollagens bestämmelser. Vidare framgår att om elever upprepat stör ordningen utreds händelserna och åtgärder vidtas. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten även i övrigt uppfyller författningarnas krav inom områdena trygghet och studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Kajsa Åkesson

Föredragande
Signerat av: Kajsa Åkesson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Eva Hansson och Sofia Eriksson deltagit.